

Datum: 1. oktober 2025

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
Kabinet predsednika vlade
Gregorčičeva 20
1000 Ljubljana

gp.kpv@gov.si
robert.golob@gov.si
klemen.bostjancic@gov.si

MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
Župančičeva 3
1000 Ljubljana

gp.mp@gov.si
andreja.katic@gov.si

UPRAVA RS ZA IZVRŠEVANJE KAZENSKIH SANKCIJ
Beethovnova 3
1000 Ljubljana

gp.ursiks@gov.si
denis.perse1@gov.si

**ZADEVA: VSE HUJŠA KADROVSKA STISKA IN NEHUMANA PREOBREMNJENOST
USLUŽBENCEV V UPRAVI RS ZA IZVRŠEVANJE KAZENSKIH SANKCIJ**

Spoštovani,

slovenski zapori oziroma zavodi za prestajanje kazni zapora (ZPKZ) so prenapolnjeni, saj se v njih nahaja skoraj pol preveč zapornikov glede na njihove prostorske in kadrovske kapacitete, vsak dan pa je temu sorazmerno vse manj pravosodnih policistov (PP) in drugih strokovnih delavcev, ki svoja dela in naloge opravljajo neposredno z zaporniki, nove PP pa je skoraj nemogoče pridobiti, saj se plače pravosodnih policistov in drugih tudi z noveliranim sistemom plač v javnem sektorju niso popravile do te mere, da bi pritegnile nove kandidate, kateri bi svoj

Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana,
telefon: (01) 4341-259, (01) 4341-260, 041 402-994;
e-pošta: predsednik.SDOS@siol.com, sdos@sindikat-zsss.si, francisek.verk@siol.net.

poklicni izziv poiskali v Upravi RS za izvrševanje kazenskih sankcij (URSIKS) oziroma pri delu z obsojenci in priporniki, med katerimi je večina tujcev migrantov in njihovih tihotapcev, kateri so storili kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti.

Varovanje tujcev, ki jih pravosodni policisti niti ne morejo razumeti, je vse prej kot varno in učinkovito, tega pa zavedajo tudi tujci, zato lahko karkoli tvegajo, saj jih njihovi nadzorniki pravosodni policisti ne razumejo jezikov narodov Afrike, Azije in Bližnjega vzhoda. Vsi zaporski uslužbenci, ki delajo neposredno z zaporniki, se prepogosto znajdejo v situacijah, v katerih morajo komunicirati in reševati različne konfliktna situacija s tujci, ki pa večinoma ne razumejo nobenega od svetovnih jezikov, a vendar se od zaporskih uslužbenk in uslužbencev pričakuje, da bodo z njimi komunicirali v njim razumljivem jeziku, kar pa je enostavno nemogoče, zato gre v večini primerov za nek približek sporazumevanja, kar pa kritično otežkoča in tudi povsem onemogoča uspešen nadzor tujcev ter predstavlja kritičen varnostni problem, kajti zaradi pomanjkanja pravosodnih policistov, prepogosto, tudi do **150** zapornikov prepogosto varuje **1 /en/ sam PP, kar je seveda mimo zdrave pameti in mimo vseh varnostnih standardov.**

Kadrovsko pohabljeni in s tujci preveč natlačeni zaporji, so preveliko varnostno tveganje, da bi naravnost čakali na prvo krvavo situacijo, zato je potrebno ta problem rešiti zdaj in takoj, v nasprotnem bomo še naprej **uničevali** pravosodne policiste in vse ostale zaporske uslužbence, ki morajo v takšnih nečloveških razmerah delati in si uničevati svoje zdravje ter se odrekati normalnemu socialnemu in družinskemu življenju. Vlada na zapore praviloma pozabi, ko gre za nevarno delo in posebne obremenitve, zato na »koncu vrste« praviloma ostanejo tako zaporski uslužbenci kot njihovi varovanci zaporniki.

Kritično kadrovsko podhranjenost v zaporih je potrebno pričeti reševati hitro in kar se da učinkovito, saj so se obstoječi načini reševanja izkazali kot neprimerni in neučinkoviti, kajti ne sledijo trendu nenehnega povečevanja števila zapornikov, česar z vse skromnejšimi posadkami pravosodnih policistov in drugih zaporskih uslužbencev ni mogoče varno in humano izvrševati.

Varnost zaporov in nečloveško izkoriščanje PP ne gresta skupaj, zato bi bila primerna skrb vlade za državotvorne organe še kako pomembna, kajti lahko se čez noč znajdemo v vojnih ali drugih izrednih razmerah, kar pomeni, da si ne sme privoščiti večjih ekscesnih situacij v zaporih in prav nobenih motenj pri delovanju **enovitega varnostnega sistema države**, katerega del so tudi zavodi za prestajanje kazni zavora in prevzgojni dom za mladoletnike, kateri pa že predolgo niso v neki varni kondiciji, kajti to dejstvo potrjuje vse hujše nezadovoljstvo PP in vseh zaporskih uslužbencev, ki svoja dela opravljajo neposredno z zaporniki.

Moramo priznati, da smo bili v sindikatu nemalo presenečeni, ker vlada ni sprejela nobene od zahtev sindikata ne predlogov ministrice za pravosodje ne vodstva URSIKS, kar je več kot simptomatično in dokazuje, da imamo situacijo, ko so policiji in Slovenski vojski dovoljene kolektivne pogodbe, pravosodnim policistom in pooblaščenim uradnim osebam sistema URSKS pa vlada to odreka.

ZPKZ in Prevzgojni zavod (PD) Radeče so v sistem državne uprave umeščeni le kot upravni organi v rangu urada, zato tudi delujejo brez ustreznih kadrovskih, varnostnih, pedagoških in zdravstvenih normativov, kar daje možnost povsem nestrokovnim odločitvam, ko gre za naloge

varovanja in strokovno obravnavo vseh struktur oseb, ki jim je bila odvzeta prostost. Generalni urad URSIKS ne izvršuje permanentnega izobraževanja pravosodnih policistov in drugih strokovnih delavcev, ki svoje delo in naloge izvršujejo neposredno z obravnavo oseb, ki jim je bila odvzeta prostost (obsojencev, pripornikov in gojencev prevzgojnega doma). Že vsaj deset let v URSIKS prevladuje stanje, ko enostavno ni več omembe vrednega usposabljanja v borilnih veščinah in praktičnih postopkih pravosodnih policistov, saj te aktivnosti ovirajo **omejena finančna sredstva in tudi preobremenitve pravosodnih policistov, ki hodijo na sicer zelo redke treninge samoobrambe tudi po 12 urah opravljanja službe v zaporu.**

Psihofizično preobremenjevanje pravosodnih policistov in drugih zaporskih uslužbencev zelo škodljivo vpliva na njihovo zdravje, kar nam slikovito kažejo omejitve sposobnosti za delo in prav zaskrbljujoči rezultati zdravstvenega stanja večjega števila pravosodnih policistov in policistk, ki ne smejo voziti službenih vozil, nositi orožja, delati v nočnem času, delati poln delovni čas in podobno. Podobno velja tudi za vse druge zaporske uslužbence: psihologe, socialne delavce, pedagoge, zdravstveno osebje in delovne inštruktorje, ki delajo neposredno z zaporniki. Zaporski uslužbenci se morajo prepogosto zatekati po zdravniško pomoč in iz dneva v dan je vse več tistih, ki dela ne bi mogli opravljati brez ustreznih pomirjeval.

Bojimo se, da se Vlada RS in za delovanje javnega sektorja pristojno Ministrstvo za javno upravo ne zavedata, da v zaporskem sistemu primanjkuje vsaj **200 novih** PP in tudi drugih strokovnih delavcev, kateri bi zagotovili varno in relativno zdravo delovno okolje in tako zmanjšali varnostna tveganja, ki so jim dnevno izpostavljene kadrovske oskubljenе posadke PP. Posebej pa je potrebno posebej izpostaviti stalno odpovedovanje spremestv zapornikov na sodišča, ki jih odredijo sodišča, a se ne izvršijo zaradi preprostega dejstva, ker jih nihče ne more na sodišče pripeljati.

Vlada se po več kot desetletju nenehnega opozarjanja, še vedno ne zaveda, da posameznik doživlja najhujši stres, ko nekaj nujnega in nevarnega ne zna strokovno, pravočasno in učinkovito opraviti. V slovenskih zaporih je vse več nevarnih in strokovno zelo zahtevnih situacij, zato je nedopustno, da pravosodne policiste in druge strokovne delavce prepuščamo same sebi, ko se morajo znajti kot vedo in znajo, kajti že leta ni primerne in temeljitega specialnega izobraževanja in usposabljanja, zato še neuke PP, mečejo naravnost med zapornike, kjer prav po nepotrebnem doživljajo stresne situacije, ki so posledica dejstva, da morajo opraviti strokovne, varnostno zahtevne in nevarne naloge, za katere enostavno niso usposobljeni.

Sindikata državnih organov Slovenije (SDOS) – Konferenca sindikata UIRKS že predolgo opozarjamo na nenehno širjenje pravic obsojencev, ki v veliko primerih terjajo dodatna varovanja pravosodnih policistov in tako »pomagajo« po nepotrebnem trošiti sredstva že tako okleščene državnega proračuna, vendar naša zelo resna opozorila niso prav nikoli doživela ustreznega odziva vodstva URSIKS ne Ministrstva za pravosodje in končno tudi Vlade RS. Še več, namesto, da bi država vlagala v zaporski sistem, po novem URSIKS plačuje **prispevek za trajnostno oskrbo zapornikov tujcev, med katerimi je nekaj sto migrantov.**

Skratka, državo skrbi svetla in varna starost tujcev kriminalcev, ni pa sposobna, ali enostavno noče poskrbeti za zaporske uslužbence, ki jih je vsak dan manj.

Stavka pravosodnih policistov, kot edina učinkovita možnost za doseg ciljev, je nemogoča, saj jo omejena oziroma jo dobesedno prepoveduje 217. člen Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, ki se glasi: **»Delavci uprave (URSIKS) morajo med stavko opravljati vsa dela in naloge, ki zagotavljajo varnost in nemoteno delovanje uprave, pravosodni policisti pa morajo tudi spremljati in varovati priprte osebe po odredbi sodišča.«**

Kakorkoli že, vlada bo že končno morala vzeti resno naša več kot resna opozorila, v vsakem primeru pa se bomo obrnili na Inšpektorat RS za delo (IRSD), da izvrši temeljit pregled stanja v URSIKS, tako delovnih razmerij kot varnosti in zdravja pri delu ter skrajno nehumanega preobremenjevanja PP in drugih zaporskih uslužbencev.

Vaš odgovor pričakujemo v roku 8 dni.

S spoštovanjem in lepimi pozdravi,

Frančišek Verk